

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni www.uidder.org • 15 Kasım 2008 • No:8

Acil Taleplerimiz İçin Mücadeleye!

Ekonomik kriz, iddia edilen aksine ne ABD ile ne de finans sektörü ile sınırlı kaldı. Bu kriz kapitalist sömürü sisteminin krizidir ve daha şimdiden bütün ülkeleri ve sektörleri etkisi altına almış bulunuyor. Dibe vuran borsalar, iflas eden bankalar, çöken tekeller, büyüyen bütçe açıkları... Enflasyon yükseliyor yani hayat pahalılığı artıyor, işçiler işsizliğe, açlığa ve sefaletle terk ediliyor. Başta Amerika olmak üzere, Avrupa, Türkiye ve dünyanın birçok köşesinde yüz binlerce işçi işten atıldı, yüz binlercesi ise ücretsiz izine çıkarıldı. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) açıklamasına göre sadece 2009 yılı içinde 20 milyon işçi işten atılacak. Birleşmiş Milletler'in açıklamasına göre ise, aç insanların sayısı daha da artacak ve 1 milyarın üzerine çıkacak. Ama bu daha başlangıçtır, krizin derinleşmesiyle işsizliğe ve açlığa terk edilenlerin sayısı katlanarak artacaktır.

Durum Türkiye'de de farklı değildir. Kârlarından, servetlerinden ve lüks yaşamlarından taviz vermeyen patronlar sınıfı, krizin yükünü işçilere çıkarmaya başlamış bulunuyor. Bir taraftan işçiler topluca işten atılıyorlar, öte taraftan ise, atılmayanlar ücretsiz izine çıkartılıyor. İstanbul, Kocaeli, Bursa, Denizli, Bilecik ve Kayseri'de daha şimdiden on binlerce işçi işten atılmış bulunuyor. Bugüne kadar 100'den fazla işçinin öldüğü Tuzla tersanelerinde 10 bin işçinin işten atılacağı ilan edilmiş bulunuyor. Kârlarını işçilerin kanı üzerinde yükselten tersane patronları, zararlarını da işçilere ödetiyorlar.

Sermayenin has temsilcisi AKP hükümeti ise, bir taraftan "kriz bize dokunmaz" derken, öte taraftan da krizin faturasını işçi ve emekçilere kesmek için çalışıyor. Elektrik, doğalgaz, su ve ulaşım başta olmak üzere, iğneden ipliğe her şeye peşpeşe zamlar yapılmakta, işçi-emekçi kitlelerin yaşamı daha da katlanılmaz hale getirilmektedir. İşçilerin hakkı olan işsizlik sigortası fonunda biriken paralar da patronlara peşkeş çekilmek isteniyor. AKP hükümetinin amacı, krizde olduğunu açıklayan işyerlerinde çalışan işçilerin 15 günlük ücretini işsizlik sigortası fonundan karşılamak ve patronların yükünü hafifletmektir. Böylece işsiz işçilerin ancak çok küçük bir kesiminin faydalanabildiği işsizlik sigortası fonu, patronları kurtarma fonuna dönüştürülmek isteniyor. Bu asla kabul edilemez! İşsizlik sigortası işçilerindir ve patronlara peşkeş çekilemez. Kârlarına ortak olmadığımız patronların zararına neden ortak olalım! Krizin sorumlusu olmayan işçiler neden krizin

faturasını ödesinler? Krizin sorumlusu patronlar ve onların kâr düzenidir.

İşçi sınıfı mücadele etmeden haklarını koruyamaz, krize karşı kendini savunamaz. Mücadelenin genelleşmesi ve büyümesi için sendikalarımızı harekete geçirmeli, işsizliğe ve krizin diğer etkilerine karşı **dayanışma komiteleri** oluşturarak her alanda patronlar sınıfına ve onların hükümetlerine karşı mücadeleyi yükseltmeliyiz. Sendikalı ve sendikasıyla, çalışanıyla ve işsizlikle tüm işçiler birleşmeli ve taleplerimiz etrafında örgütlenmeliyiz.

- İşten atmalar durdurulsun, iş saatleri düşürülsün!
- Ücretsiz izinler ücretli izinlere çevrilsin!
- Herkese iş güvencesi sağlansın!
- Sendikası çalıştırmaya son!
- Asgari ücret vergi dışı bırakılsın, vergiler patronlardan kesilsin!
- İşçilerin kredi kartı, elektrik, su ve doğalgaz borçları silinsin!
- Elektriğe, gaza ve suya zamlar durdurulsun, yapılan zamlar geri alınsın!
- Gıda fiyatları ucuzlatılsın!
- Ev kiralari dondurulsun!
- İşsizlik fonunun patronlara peşkeş çekilmesine hayır! Fondan yararlanma koşulları işçiler lehine düzeltilsin!
- Patronların muhasebe defterleri işçilere açılsın! Üretimde işçi denetimi!
- Kriz gerekçesiyle kapatılan fabrikalar işçilerin yönetiminde çalıştırılsın!
- Emekçilere parasız sağlık, eğitim, konut ve ulaşım!

Grev ve Direnişleri İşçilerin Ortak Mücadelesine Çevirelim

İçinde bulunduğumuz dönem, patronların saldırılarının hızlandığı ve buna bağlı olarak grev ve direnişlere gebe bir dönemdir. Ancak, grev ve direnişlerin kazanımla sonuçlanması için, öncelikle işyerindeki işçilerin tümünü mücadeleye katmak ve bununla da yetinmeyerek mücadelenin tek tek fabrikalara hapsolmemesini ve işçi mücadelesinin genelinin bir parçası haline dönüştürülmesini sağlamak gerekiyor. Oysa halihazırda süren birçok grev ve direnişte bu

sağlanabilmiş değildir. Greve çıkan işçilerin mücadele şevki kısa sürede kırılıyor ve süreç ilerledikçe, grevci işçiler grev alanına dahi gelmemeye, bir iş bulup çalışmaya başlıyor. Böylece işyerinin önüne asılan “bu işyerinde grev var” pankartının önünde bekleyen işçilerin sayısı azaldıkça azalıyor ve grev başarısızlıkla sonuçlanıyor. Sendikalaşma mücadelesinden ötürü işten atılan ve direnişe çıkan işçilerin durumu farklı değil. Bu direnişlerde, işçilerin bir kısmı direnirken, bir kısmı ise mücadeleye katılmayarak çalışmaktadır. Bölgedeki işyerlerine yayılmak şöyle dursun, işyerinin tamamına yayılmadığı için mücadele başarısız oluyor ve işçilerin morali bozuluyor. Son dönemde yaşanan grev ve direnişlere damgasını basan tam olarak budur.

Oysa grev ve direnişleri öncelikle tüm işyerine ve daha sonra da fabrika ve işyeri sınırlarından çıkartarak tüm sanayi bölgelerine ve hatta işçilerin yaşadığı mahallelere taşımak gerekiyor. Patronların en büyük korkusu işçi mücadelesinin dalga dalga yayılmasıdır. Grev ve direniş yerlerinden çakılan mücadele kıvılcımının diğer işyerlerine ve fabrikalara sıçramaması için patronlar sınıfı büyük bir çaba harcarlar. İşçilerin üzerine polisi ve jandarmayı salmaktan, işçi mücadelesinin önüne yasakçı yasaları çıkartmaktan bir an olsun geri durmazlar. Yani patronlar birçok yönden bastırarak mücadeleyi boğmaya çalışırlar. Örgütsüzlük ve dağımlıktan ötürü grev ve direnişlerden işçi sınıfının büyük kütlesinin haberi dahi olmamaktadır. Bu durum, mücadele eden işçilerin yalnız kalmasına yol açmakta ve patronların mücadeleyi kırma çabalarına yardımcı olmaktadır.

Peki, ne yapmak gerekiyor? Grev ve direnişleri sınıfımı-

zın gündemine taşımak, tek tek işyerlerinde ve fabrikalarda süren mücadeleyi genelleştirmeliyiz. Bunun için işyerlerinin ve fabrikaların bulunduğu sanayi bölgelerine ve işçi mahallelerine ziyaretler yapılmalı, bildiriler dağıtılmalı, toplantılar yapılmalı, yürüyüşler düzenlenmelidir. Bu tür eylem ve örgütlenmeleri hayata geçirmek için, işçilerin mutlaka sendikaları harekete geçirmeleri ve basınç bindirmeleri gerekmektedir. Sendikaları harekete geçirecek, canlandıracak olan işçilerdir, bunu asla unutmamalıyız!

Sendikaların ve bağlı oldukları konfederasyonların grev ve direnişteki işçiler için dayanışma eylemleri yapması, kampanyalar örgütlemesi, sendika fonlarını işçilere açması, yardımlar toplaması, grev ve direniş alanlarına ziyaretler düzenlemesi mücadelelerin başarıya ulaşması açısından oldukça önemlidir. 1980 öncesinde grev ve direnişlerin başarıya ulaşmasında işyerleri arası dayanışmanın ve sendikaların bu mücadelelere sahip çıkarak genelleştirmesinin payı çok büyüktü. Aynı şekilde, grev ve direnişteki işçiler ailelerini de sürecin bir parçası yapıyor, işçi mahallelerinden grev ve direniş alanlarına dayanışma ziyaretleri örgütleniyordu.

Böylece, grev ve direnişler ile dayanışma ağı hem işyerlerinden mahallelere hem de mahallelerden işyerlerine doğru örülüyordu.

Bu noktada meselenin uluslararası boyutunu da unutmamak gereklidir. Zira herhangi bir sektörde veya işyerinde yaşanacak grev ya da direnişin kısa zamanda ve başarıyla sonuçlanması için, işçi sınıfının uluslararası desteği de önemlidir. İngiliz liman işçilerinin dünyanın

gündemine giren mücadelesi, ulusal ve uluslararası destek gören Novamed işçilerinin grevi bizlere örnek olmalıdır. Başarıyla sonuçlanan grev ve direnişleri hatırladığımızda, kazanımların arkasında sınıfın geneliyle kurulan ortak bağlar, dayanışma ve birlikte mücadelenin hayata geçirilmiş olduğunu görürüz. Bugün de başta İstanbul olmak üzere birçok yerde bin bir güçle sürdürülen grev ve direnişleri başarıya ulaştırmak için mücadeleyi sınıfımızın en geniş kesimleriyle buluşturmalı ve sermaye sınıfına karşı birlikte hareket etmeliyiz. Grev ve direnişleri omuz omuza daha da ileri noktalara taşımak, sınıfımızın gücünün farkına varmak, işyerlerinden mahallelere uzanan dayanışma ağları örmek ve kazanmak için mücadelelerimizi ortaklaştırmalı ve genelleştirmeliyiz!

Birleşik Metal-İş Genel Başkanıyla Söyleşi

Metal sektöründe 100 binden fazla işçiyi ilgilendiren toplu sözleşme süreci, MESS'in kabul edilemez dayatmaları nedeniyle uyuşmazlıkla sonuçlandı. Yaşanan ekonomik krizi bahane olarak kullanan patronlar saldırılarını daha da arttırmaya çalışırken, tüm bu saldırılar ve ekonomik kriz karşısında neler yapılması gerektiğini, Birleşik Metal-İş sendikası genel başkanı Adnan Serdaroğlu ile konuştuk.

UID-DER: Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası (MESS), metal işçilerine resmi enflasyonun dahi altında zam vermeyi, haftalık çalışma süresini kendi ihtiyaçlarına göre esnetmeyi, fazla mesai ücretlerini azaltmayı ve kazanılmış sosyal haklarda gerileme teklif ediyor. MESS bu dizginsiz teklifleriyle metal işçilerine ne söylemek istiyor?

A.S.: MESS Türkiye'nin, Avrupa'nın, hatta dünyadaki birçok ülkenin en ideolojik davranan işveren sendikasıdır. Mesele sadece para meselesi değil, ideolojik hegemonya, üstünlük kurma meseledir. MESS'in Türkiye'deki gelişim seyrine, bugünkü ürettiği politikalara baktığımız zaman, sermayeye en üst düzeyde sözcülük yapan bir örgüt haline geldiğini görüyoruz. MESS, TÜSİAD'a TİSK'e yön veren konumdadır. Çıkartmış olduğu kitaplarla, gazetelerle, yapmış olduğu araştırmalarla, patronlarla kurduğu ilişkileriyle hatta hatta metal işkolunda bizim dışımızdaki sendikalarla da kurduğu ilişkilerle, tam anlamıyla kendi sınıfının ideolojik faaliyetlerini ve örgütlenmesini yapan bir sendikadır. MESS'i Türkiye'de 12 Eylül sürecinin de altında önemli derecede etkisi olan bir kurumsal yapı olarak değerlendirmek gerekiyor.

MESS geçmişte sermaye lehine uygulamak istediği yöntemlere bugün krizi de kullanarak yasal statü kazandırmak istiyor. Bundan sonra gelecek sözleşmelerin de işverenler lehine önünü açmak istiyor. MESS bu uygulamaların ancak metalde başarıya ulaşırsa Türkiye'de genelleşeceğini söylüyor. Yapılmak istenen şudur aslında: 12 Eylül'den bu yana kendilerine biat eden, kendisinin her dediğini yapan bir anlayışı sendikalara hâkim kılmak istiyorlar. Bunu gerçekleştirmek için son birkaç yıldır, örgütlü olduğumuz işyerlerinde bize karşı sorun çıkartılıyor, yeni örgütlendiğimiz yerlerde MESS hukukçularını devreye sokup, patronlarla görüşerek önümüzü kesecek yol ve yöntemler geliştiriyor. Böylelikle bizim güçlenmemize engel olmak ve Türk Metal'i güçlendirmek istiyorlar.

Bugün Türkiye'de metal sektöründe belirleyici firmalar Türk Metal'in bünyesine verilmiş durumda. Verilmiş diyorum çünkü kendi çabasıyla yaptığı örgütlenmeler değildir. Zaten 1983 yılında bütün Maden-İş üyeleri Türk Metal'e aktarıldı. Ne işçi notere götürüldü ne de imzası alındı. İşverenlerin kucağında büyüyen bir sendikadır Türk Metal. MESS, Türk Metal'i kendi yanına almış, işçilerin haklarını geriye götürmeye, kısmen gayri resmi uyguladığı esnek çalışmayı meşrulaştırmaya, kapsam dışı sayısını fazlaştırmaya, AR-GE'leri genişleterek sendikalı, sendikasız işçi sayısını dengelemeye, ikramiye ödemelerini fiili çalışma gününe göre ödemeye çalışıyor. İşçilerin özel yaşantılarının olmadığı, fazla çalışma ödemelerinin yapılmadığı, denkleştirme ve telafi çalışmalarıyla inisiyatifin işverenlerin eline verildiği bir anlayış hâkim kılınmak isteniyor. MESS kriz öncesinde böyle dayatmalarda rahat rahat bulunamazdı.

UID-DER: Bugünlerde yoğun olarak tartışılan konu küresel kriz. Bunun sonucu, işten çıkarmalar gündemde. Sizin de

faaliyet yürüttüğünüz metal sektörünün burada kilit bir rolü var. İşten çıkarmalara karşı, ne tip bir mücadele hattı düşünüyorsunuz? Biz, sendikaların genel olarak işsizleri de örgütmeye çalışması gerektiğini düşünüyoruz, bu konuda sendikanız ne düşünüyor?

A.S.: Sondan başlamak istiyorum. Biz henüz işçileri sendikalaştıramadık ki işsizleri sendikalaştıralım. Birinci hedef Türkiye'de milyonlarca işçiyi sendikalı hale getirmektir. Elbette işsizler, kayıt dışı, güvencesiz, sigortasız çalışanlar veya sarı sendikaların güdümünde çalışan işçiler, birtakım mücadeleciler sendikalı işçilerden çok daha kötü koşullarda çalışıyorlar. Bu anlamda Türkiye'deki yüzde doksanlara varan sendikasız çalışan işçileri örgütmek gerekiyor. Bizler kamu ve özel işletmelerde sendikasız çalışan inşaat, tekstil, hizmet işçilerini örgütleyebilesek arkası zaten kendiliğinden gelir. Toplumun örgütsüz kesimleri, bu örgütlü gücün arkasından mutlaka gelecektir. İşçiler, öğrenciler, farklı toplumsal katmanlar da örgütlenir.

Kriz konusuna gelirsek... Aslında bir yıl öncesinden dünyada bu tür dalgalanmalar kendisini gösterdi. Herkesin ifade ettiği gibi kriz, aslında kapitalizmin kendi krizidir. Aşırı şişkinlik, kâr hırsı, sömürü düzeni sonuçta bu krizi ortaya çıkardı. Türkiye'ye yansımaları 8-10 ay sonrasını buldu. Bizim için de önemli bir talihsizlik oldu. Toplu sözleşme dönemine denk geldi ve sermayenin çok önemli bir avantaj ele geçirmesine neden oldu. Fakat buna rağmen biz krizi şöyle değerlendiriyoruz. Kriz gelip geçici bir dalgadır. Türkiye'nin en büyük elli kuruluşunun içinde 33 tane metal fabrikası var. Dünya ticaretinde metal sektörünün payı yüzde 70'tir. Türkiye'de de aynı ağırlıktadır. 132 milyar dolar ihracat gerçekleştirilmiş, bunun yüzde 65-70'i metal sektörüne sağlanmıştır. Bu kadar kazançların olduğu metal sektöründe 5-6 aylık süreçte yaşananların vebali işçilere yüklenemez. Bizler sözleşmelerin, kazanç döneminin dikkate alınarak yapılmasını istiyoruz. İki yıl önceki işçi ücretleri ile bugün MESS grup sözleşmesine girdiğimiz işçi ücretleri aynı. Sanki yüzde sıfır sözleşme yapmış gibi sonuç ortaya çıkıyor. Bu durum, iki nedenden kaynaklanıyor. Birincisi, birçok işçi, düşük ücretle işe alınıyor ve bu durum ücret ortalamalarını düşürüyor. İkincisi ise, yüksek ücretli eski işçiler fabrikalardan çıkartılıyor. Bu özellikle Türk Metal'e üye olan fabrikalardan gerçekleşiyor. Fazlaca sirkülasyon oluyor.

Biz, mücadelemizin haklı ve meşru olduğunu ifade ediyoruz. Kriz bahane edilerek işverenler haklarımızı elimizden almaya çalışıyorlar. Örgütlü olan yerlerde krizin yansımaları örgütsüz yerlere nazaran daha az oluyor. Türkiye'de kayıt dışı, sendikasız çalışan binlerce insan var. Hatta küçük ölçekli esnaf, manav, market, kasap dahi bu krizden çok fazla etkilendi. Önemli olan sadece kendi bünyemizdeki kesimlerin krizden en az etkilenmesi değil, toplumun en geniş kesimlerinin bu krizden en az etkiyle çıkmasının çabası içinde olmak ve bu mücadeleyi örgütleyebilmektir. Bizim amacımız sınıf mücadelesindeki yenilgilere bir tane daha eklememektir. Artık sınıf kendi

mücadelesinin başarıyla sonuçlandığını görüp, gelecekte yapacağı çalışmalarda kendine güven duymalıdır. Bu açıdan örgütlü ve birlikte mücadeleye her zamankinden daha çok ihtiyacımız var.

ÜİD-DER: *Sözleşme sürecinde olan metal işçilerinin yanında bu TİS'den etkilenecek olan geniş bir işçi kesimi de mevcut. Mücadelenizin ilerleyebilmesi ve mevcut kazanımların geliştirilebilmesi bakımından işçi sınıfının bu geniş kesimlerine ne söylemek istersiniz? Mücadeleyi işçi sınıfının geneline yaymak için neler yapmayı planlıyorsunuz?*

A.S.: Toplumun bütün kesimleri bu krizden etkileniyor ve işaret bekliyor. Birilerinin mücadele ateşini yakmasını bekliyor. Bunun için biz bu çığıllıkları örgütleyebilir miyiz, toplumun değişik kesimlerini bir araya getirebilir miyiz diye çabalıyoruz. Bu zamana kadar metal sektöründeki işçilerin birliğini sağlamak için elimizden geleni yaptık. Otomotiv fabrikalarında, Boch, Renault, BMC, Mercedes, Ford, Tofaş'da işçi arkadaşlarımız bizimle çeşitli yollarla ilişkiye geçiyor ve sözleşme hakkında bilgi alıyorlar. Amacımız 500 bin işçi ve işçi ailesini bir araya getirmek, süreç hakkında bilgi vermek, motive etmek. Türk Metal'in yapacağı yanlış bir hareketin kendileri için kötü sonuçlara neden olacağını göstermeye çalıştık. Bugüne kadar Türk Metal'in sözleşmeyi bitirmemesinin önünde de fabrikalardan gelen bu baskı vardır. Tepkiler fabrikalarda yoğunlaşıyor. Bizler metal sektöründeki işçileri bu düzeyde bir araya getirdik ama bunun da yetmediğini açıkça söylüyoruz.

Konfederasyonlara baktığımız zaman Türk-İş hükümetle yakın ilişki içinde olan bir görüntü veriyor, Hak-İş tamamen hükümetin payandası olmuş durumda, DİSK yönetimi kriz konusunda aktif değil. Bizler konfederasyonların sendika şubeleriyle bir araya geldik ve işçilerin mücadele programının ne olması gerektiğini tartıştık. İktisatçı ve sosyal bilimcilerle birlikte mücadele programı ortaya koyduk. Yerel hareketleri, Gebze, Bursa, Kocaeli sendikalar birliğini ve işçi platformlarını bir araya getirmek istiyoruz. Üstten çok fazla şey beklemeden aşağıdan yukarıya doğru bir hareketlenme yapmak gerekiyor. Hak-İş'i bu yanlışlarından çevirebilir miyiz, Türk-İş'i uyandırabilir miyiz, DİSK'i erken başladıkları kış uykusundan uyandırıp daha aktif hale nasıl getirebiliriz, bunları düşünüyoruz. KESK ile görüşüyoruz. Bugün yapılması gerekenleri, tarihsel ve sınıfsal görevlerimizi yapmak istiyoruz. "Geçmişte şunu da yapsaydık keşke" diye kendimizi pişmanlıklar mezarlığına dönüştürmek istemiyoruz. İşverenler nasıl ülke ve dünyada tek davranıyorlarsa, bizler de bu parçalanmışlığı aşım, sermaye sınıfına karşı mücadele vermek istiyoruz. Emek Platformu geçmişte bir hareketlilik yarattı fakat onu da parçaladılar. Yeni bir emek platformu değil fakat yeni bir emek birlikteliği, yeni bir mücadele birlikteliği yaratmamız gerekiyor.

ÜİD-DER: *Bu uyuşmazlık sürecinin sizin örgütlü olduğunuz fabrikalardaki yansımaları nasıl? Biliyoruz ki sizin örgütlü olduğunuz fabrikalarda Cuma yürüyüşleriyle tepkinizi gösteriyorsunuz. Bu yürüyüşlere fabrika çalışanlarının katılım düzeyi beklenildiği kadar yüksek mi? Örgütlü olduğunuz fabrikalarda işçiler sorunun yeterince farkında mı? Bunun için ne tip bilgilendirme, eğitim ve örgütlenme toplantıları yaptınız?*

A.S.: Bizim sendikamızın genel bir anlayışı var. İşin özeti işçilerdir. Biz yol haritamızı işçilerle, işçi temsilcileriyle, komitelerle yönlendiriyoruz. Sürecin rutin bir süreç olmadığını biliyo-

ruz. Genç işçi arkadaşlarımızın sabırsız ama enerjik olacağını biliyoruz. Onun için başından beri işçi arkadaşlarımızı komitelere katarak çalışmalarımıza başladık. Komite ve işçi arkadaşlarımızla toplantılar yaptık. TİS'leri birlikte hazırladık. Fabrikalara götürdük ve onay aldık. Her gelişmeyi işçi arkadaşlarımızımıza aktardık. Eylem programlarımızı birlikte tartıştık ve karar alıp kamuoyuna yansıtık. Bizler geçmişte de sabah yürüyüşleri yaptık, ama bu kez Almanya'daki IG Metal işçilerinin Pazar-tesi yürüyüşlerini çağırıştıran Cuma yürüyüşlerini planladık. Bu yürüyüşlere arkadaşlarımız tam katılım sağladı. Fabrikada arkadaşlarımız çalışırken, yakalarına taleplerini dile getiren kartlar taktılar. Mesai eylemlerinde büyük oranda başarı sağlanmış oldu. Bir iki fabrikada çok acil işler ile ilgili mesailer oldu. Bundan sonraki süreç açısından da işçi arkadaşlarımızın motivasyonlarının devamı niteliğinde eylem ve etkinlikleri yapmamız gerekiyor. Uluslararası toplantılarımız oldu. Karşılıklı olarak yapabileceklerimizi tartışıyoruz. İşin özü işçi arkadaşlarımızın işin içine daha fazla girmeli. MESS kimi baskılarda bulunuyor, Cuma yürüyüşlerine katılanları tespit etmeye çalışıyor.

ÜİD-DER: *Bu işin sonunda greve çıkılır mı? İşçileri ve sendikayı greve hazırlamak için neler yapıyorsunuz? Yani grev ve direniş bu sendikanın gelenekleri içinde önemli bir yer tutuyor. Özellikle Maden-İş zamanında yapılanlar sınıfımızın mücadele gelenekleri açısından çok önemli. Maden-İş'in mücadelesinden öğrendiğimiz, greve, grev komiteleriyle hazırlanmak gerekiyor. Bu doğrultuda adımlar attığınızı biliyoruz, geldiğimiz noktada durum nedir?*

A.S.: Biz bütün ihtimalleri düşünerek mücadeleye hazırlanıyoruz. Çıktığımız yolda ne ile karşılaşacağımız belli değil. Uzun yolun yükü de fazla olur. Şu anda uyuşmazlık aşamasındayız, 15-20 gün arabulucunun görev süresi var. Kasım ayı arabulucu ile geçecek gibi gözüküyor, Aralık ayında muhtemelen grev kararı alacağız. İşyerlerinde toplu sözleşme komitelerimiz var. Önerilerini TİS komisyonumuza getiriyorlar ve orada tartışılıyor. Bu komiteler ileriki günlerde grev komitelerine dönüşecek. İşverenler krizin yükünü olabildiğince işçilerin üzerine yıkmaya çalışıyorlar. Kriz metal ve demir-çelik sektöründe yoğunlaşıyor. İşverenlerin yandık, bittik demelerinin arkasında işçileri yeni sömürü yöntemlerine alıştırmaları yatıyor. Bizim açımızdan MESS'in önerileri grev nedenidir. Biz bu rakamları kabul edemeyiz. Yan sanayi işverenlerine, gidin MESS'e baskı yapın diyoruz. Kriz ortamında işçiler destek bulamaz, ekonomik olarak yürüyemez diyerek işverenler greve ihtimal veriyorlar. Oysaki işçi arkadaşlarımız da bu sözleşmeyi yetersiz buluyorlar. Grev kararı aldıktan sonra fabrika fabrika gezip, grev oylamasına, saldırılara karşı hazırlanacağız.

ÜİD-DER: *Son olarak sendikalı metal işçilerine ne söylemek istersiniz?*

A.S.: İşverenler son 5-6 yılda tarihlerinde görmedikleri kadar para kazandılar. İşçiler bunun karşılığını istemelidirler. Bunu başarabilmek için metal işçileri birlikte davranmalıdır. Sendika ayrımı gözetmeden, hangi sendikaya üye iseler kendi taleplerini ortaya koymalı ve birlikte davranmalıdırlar. Aksi takdirde sarı sendikaya, emlakçı sendikaya bir iki yıl daha katlanmak zorunda kalırlar. Kriz işverenlerin korkutma aletidir. Bizler krizi bir fırsata dönüştürüp, sıçrama dönemi olarak değerlendirmeliyiz.

ÜİD-DER: *Teşekkür ederiz. ■*

İşçiler Zamları Protesto Etiler

Aksaray İGDAŞ bölge müdürlüğü önünde bir araya gelen ADİSK, KESK ve Türk-İş İstanbul Şubeler Platformu üyesi işçiler, 12 Kasım'da yaptıkları ortak basın açıklaması ile krizin bedelini ödemeyeceklerini haykırdılar ve zamların geri alınmasını talep ettiler.

Sendika üyesi işçiler “Krizin sorumlusu biz değiliz, faturasını ödemeyeceğiz!”, “Doğalgaz zamları geri alın!” pankartları arkasında, İGDAŞ binasına doğru yürüdüler. Yapılan kısa yürüyüş boyunca kriz nedeniyle işten atılmalar, ücretsiz izinler ve artan zamlar sloganlarla protesto edildi. Basın açıklamasına direnişteki Unilever, Çapa işçileri ve sendikalaşma mücadelelerini sürdüren Kızılay işçileri katıldılar. Eyleme Genç-Sen’li öğrenciler de katılarak destek verdiler.

ÜİD-DER olarak sohbet ettiğimiz Belediye-İş üyesi bir işçi, zamların geri çekilmesi gerektiğini söyleyerek, kendi ücretlerine %10 zam yapılmasına rağmen doğalgaza yapılan %80’lik zammın kabul edilemez olduğunu belirtti. Nakliyat-İş üyesi bir ambar işçisi, “işçiler olarak krize ve zamlara karşı birlik olmamız ve sınıf olarak direnmemiz gerekiyor” dedi. Haber-İş’li bir sendika temsilcisi ise, doğalgaz ve elektriğe yapılan zamların başlangıç olduğunu, işsizlik, ücretsiz izinler ve vergilerle işçilerin yükünün artacağını vurgulayarak, “krizin yükünü biz çekmeyeceğiz” dedi.

Sorumlusu Biz Değiliz, Krizin Faturası Patronlara! ■

Metal İşçilerinin MESS'e Karşı Yürüyüş Eylemleri

Birleşik Metal-İş sendikası, MESS ile yürüttüğü toplu sözleşme görüşmelerinde uyuşmazlık zaptının tutulmasının ardından MESS'i protesto yürüyüşleri gerçekleştiriyor. Eylemler çeşitli illerdeki sanayi bölgelerinde, 31 Ekimden bu yana her hafta Cuma

günü gerçekleştiriliyor.

Yürüyüşler sabah vardiyasından önce yapılıyor. Her Cuma sabahı fabrikaya yakın bir noktada toplanan işçiler, buradan işyerine kadar 1-2 kilometrelik yol boyunca toplu halde pankart, döviz ve sloganlarla yürü-

yüşlerini gerçekleştiriyorlar.

Metal işçileri “İnsanca ve Onurlu Bir Yaşam İstiyoruz”, MESS Dayatmalarına Hayır”, “Zafer Direnen İşçilerin Olacak” sloganlarının yazılı olduğu pankartlar arkasında yürüyüşlerini gerçekleştiriyorlar. Eylemleri boyunca “Esnek çalışmaya hayır”, “Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz”, “Metal işçisi köle değildir”, “Gemileri yaktık geri dönüş yok” sloganlarını atıyorlar. Eylemlerin izinsiz yapıldığını bahane eden polis ve jandarma işçileri tehdit ediyor. Buna rağmen işçiler eylemlerini gerçekleştirmekten geri durmuyorlar.

Metal işçileri, sermayenin kriz bahanesiyle giriştiği işten çıkarmalara karşı, işçiyi koruyan hiçbir madde olmadığını, böyle bir durumla karşılaşarlarsa sadece yürüyüş yaptıkları güzergâhların yollarını değil, otobanları, köprüleri ve ara yolları kapatacaklarını belirtiyorlar. İşçi haklarına yönelen saldırılara karşı mücadele edeceklerini vurguluyorlar. ■

TADAL İşçileriyle Söyleşi

■ Ankara'dan ÜİD-DER'li işçiler

Ankara Üniversitesi yemekhanesinde çalışan TADAL yemek şirketi işçileri, ücretlerini alamadıkları için 25 Eylülde boykota başlamıştı. TADAL işçileri ÜİD-DER'in düzenlediği "Krizin Faturası Patronlara" isimli seminere katıldılar. Bizim de yakından takip edip destek verdiğimiz TADAL işçileriyle, işyerlerindeki son durum hakkında sohbet ettik.

Bilindiği gibi 13 Ekimde Ankara Üniversitesi Rektörlüğü işçilerin taleplerini kabul ettiğini açıklamış ve boykot bitmişti. İşçiler, verilen sözlerin tutulup tutulmadığını sorduğumuzda şöyle cevap verdiler: "Rektörlük verdiği sözlerin büyük bir kısmını yerine getirmedi. Sigorta primlerimiz asgari ücret üzerinden yatırıldığı için ücretlerimizi de asgari ücret üzerinden yatırmak istiyor. Yine bizi oyalamaya devam ediyor. Şirket kaliteli malzeme almıyor. Öğrencilerle ve öğretim üeleriyle biz karşı karşıya kalıyoruz. Oysa bunun sorumlusu biz değiliz. Biz eli-

mizdeki malzemeye ancak o kadar yemek yapabiliriz."

"Verilen sözler tutulmadığı için 3 Kasımdan itibaren tekrar iş bırakıyoruz. Peki, daha önceki eylemde içeride çalışmaya devam eden işçiler de vardı. Bu durum devam edecek mi?" diye sorduğumuzda ise şu yanıtı aldık: "Bu sefer tüm işçiler greve katılacaklar. Daha önce Veterinerlik ve Ziraat Fakültelerinde etkili olamamıştık. Şimdi oralarda da yemek verilmeyecek. Bu artık boykotu aşip greve dönüşmüştür. Tüm fakültelerde Pazartesiden itibaren yemek üretimi duracak ve taleplerimiz kabul edilene kadar eylemimiz sürecektir."

Sohbetimiz devam ederken sendikal mücadelenin önemine değindik ve esas önemli başarının örgütlü olmaktan geçtiğini vurguladık. İşçi arkadaşımızsa şunları söyledi: "Sendikal mücadele tabii ki çok önemli. Sendikalı olmayan diğer arkadaşlarımızı da sendikalı yapmak için çalışacağız. Fakat maalesef 'taşeron' denilen bir pislik sisteminde çalışıyoruz. Bu yılın sonunda da

tekrar bir ihale yapılacak ve şirket değişecek. Biz mücadelemize devam edip esas olarak üniversiteye taşeron şirketin girmesini engellemek istiyoruz. Eğer bu birliğimiz ve mücadelemiz devam ederse üniversite taşeron firmalar için cazip olmaktan çıkacak ve Ankara Üniversitesi asıl işveren olarak görevini yerine getirecektir ve bizi de kadrosuna almak zorunda kalacaktır."

İşçiler, kredi kartı borçlarının çoğaldığından, hatta tanıdıklardan alınan borçların bile ücretlerinden fazla olduğundan, kaç aydır kira veremediklerinden yakındılar. Biz de ÜİD-DER'li işçiler olarak mücadelelerinde TADAL işçisine sonuna kadar destek vereceğimizi tekrarladık. Mücadeleye hazırlıksız ve örgütsüz çıkıldığında işlerin ne kadar zorlaştığını bir kez daha vurguladık. İşyerindeki işçilerin tümü mücadeleye katılmadan başarı elde edilmesinin zor olacağını, işyeri komitesinin önemini anlattık.

Bizler bu söyleşiyi yaptıktan bir gün sonra eyleme başlayan TADAL işçileri, rektörlüğün, işçilerin ücretlerinin taşeron firmanın üniversiteye verdiği teminattan karşılanacağına dair söz vermesi ile eylemlerini sonlandırdılar. ■

Tersane İşçilerinden Basın Açıklaması!

LİMTER-İŞ sendikası, Tuzla tersaneler bölgesinde yaptığı basın açıklamasıyla iş cinayetlerine, işsizliğe ve krize karşı, tersane işçilerini uyardı.

Sabah işe giriş saatlerinde Tuzla Gemi önünde bir araya gelen sendika temsilcileri, krizin faturasını ödeme-

ye boyun eğmeyeceklerini, işsizliğe ve zamlara karşı direneceklerini belirttiler. Basın açıklamasını okuyan Kamber Saygılı, diğer işkollarında olduğu gibi, tersaneler bölgesinde de binlerce işçinin kriz gerekçesiyle işten atıldığını, kazanılmış hakların yok edilmek istendiğini, "ya gemi batarsa..." denilerek işçilerin susturulmaya çalışıldığını ifade etti. Tersane işçilerinin "hem üretmeye hem de yönetmeye" aday olduğunu belirten Saygılı, son olarak, "patronların yanıldığını, hiçbir işçiyi kaderine terk etmeyeceklerini" belirtti. Dearsan Tersanesinde işten atılan Levent Akhan da basın açıklamasına katılan işçiler arasındaydı.

İşçilerin bugününü ve geleceğini tehdit eden sermaye düzenine karşı örgütlenmekten ve mücadele etmekten başka çaremiz yok.

**Krizin Faturası Patronlara!
Ücretli Kölelik Düzenini Yıkalım,
Sınıfsız Bir Dünya Kuralım!**

Kızılay Kan Merkezlerinde Sendikalaşma Mücadelesi

■ Kadıköy'den bir sağlık emekçisi

DİSK'e bağlı Dev Sağlık-İş, Kızılay Kan Merkezlerinde bir süredir örgütlenme çalışması yürütmekteydi. Bir süre sonra bu örgütlenme çalışmasından Kızılay yönetimi haberdar oldu. Ardından Çapa Kızılay Kan Merkezinde çalışmakta olan 11 üyenin bir kısmı önce Ardahan, Şırnak gibi bölgelere sürgün edildi. Kızılay çalışanları bu baskılara karşı mücadelelerini duyurmak için, 17 Ekimde, Sendikasıız Çalışmak "Kanımıza Dokunuyor" diyerek bir basın açıklaması yaptılar.

Örgütlenmenin engellenmesine ve sendikaya üye olan işçilerin sendikadan istifa etmesini sağlamaya çalışan Kızılay yönetimi ise saldırılarına devam etti. Sürgün edilen işçilerin şimdi de tazminatları verilerek iş akitleri feshedilmiş durumda. Diğer kan merkezlerinde çalışan işçiler, mücadeleye devam eden arkadaşlarına destek örgütlemeye çalışmaktalar.

Kızılay yönetiminin pervasız ve yasadışı tutumu ilk kez sendikal örgütlülük nedeniyle başlamış değil. Kızılay yönetimi işçi ve emekçilerin sadece kanının ticaretini yaparak değil aynı zamanda çalışanlarını da pervasızca sömürerek kurdu bu saltanatı. Ve onu korumak için elindeki tüm kozları ve devlet olanaklarını hiç tereddüt etmeden

kullanıyor. Çalışanlarına üç kuruş zam yapmamak için her tür ayak oyununu çeviren bu yönetici-bürokrat güruh, sendikalaşmayı engellemek için de Çapa Kızılay Kan Merkezini kapatma tehditleri savuruyor.

Binlerce insanın kanını "bir damla kan hayat kırtırır", "kanımızın yetmemesi kanımıza dokunuyor" gibi sloganlarla toplayıp sonra da parayla satan bu simsarlar, hiçbir sosyal hak ve güvence olmadan fedakârca çalışan işçilerini kapının önüne koyuyorlar ama bu nedense kanlarına hiç dokunmuyor. Kızılay çalışanlarının çalınmış emeği üzerinde saltanat sürenler gerçekte işçilerin en büyük düşmanıdır.

Türkiye'nin 52 ilinde 54'den fazla kan merkezinde çalışmakta olan işçiler bu adaletsizliğe ve yasadışı saldırılara karşı sendikalarında örgütlenmeye ve mücadele etmeye devam etmelidir. Yüzlerce sağlık çalışanı, kuralsız çalışma koşullarına dayanamayıp istifa noktasına sürüklendi bu merkezlerde. Ancak onlar da tüm diğer sınıf kardeşleri gibi mücadeleye katıldıklarında, Kızılay yöneticileri çalışanların en temel ekonomik ve sosyal haklarını vermeleri gerektiğini öğrenmiş olurlar. Dünyanın her yerinde ve her sektörde olduğu gibi sağlık sektörü için de geçerli olan bir şey var: Örgütlüysek her şeyiz, örgütsüzsek hiçbir şey! ■

Aks Otomotiv İşçilerinden Basın Açıklaması

■ Aydınli'dan bir işçi

Aks Otomotiv fabrikasında çalışan işçiler, bir senedir Birleşik Metal-İş sendikasında örgütlenme çalışması yürütüyorlar. Yaklaşık 70 kişinin çalıştığı fabrikada, işçilerin %90'ı sendikaya üye oldu.

Sendikalaşma faaliyetlerini sanayi içerisindeki diğer fabrikalara duyurabilmek için, işçiler bir basın açıklaması düzenlediler. Basın açıklamasına gece vardiyasında çalışacak olan Aks işçileri ve ailelerinin yanı sıra Deri-İş sendikası şube başkanı ve çeşitli deri fabrikalarından deri işçileri de katıldı. Bizler de ÜİD-DER'li işçiler olarak basın açıklamasına katıldık.

Yaklaşık 100 kişinin katıldığı basın açıklamasında sendikanın Kartal şube başkanı, yaklaşık 4 ay süren sabırlı çalışma sonunda işçilerin birçoğunu sendikaya üye yaptıklarını söyledi. AKS patronunun işkolunun metal olmayıp plastik olduğunu iddia ederek işkolu tespiti için dava açtığını ve böylece süreci uzattığını belirtti. Şube başkanı, "Sendikamız çok AKS patronu görmüştür, mücadelemiz devam edecek ve AKS'da sendikamız yetkiyi alacak" dedi. Yaklaşık 20 dakika süren açıklamada "AKS işçisi yalnız değildir!", "Direne direne kazanacağız!", "İşçiler birleşin sömürüye son!", "Birleşen işçiler yenilmezler!", "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz!", "Yaşasın sınıf dayanışması" sloganları yükseltildi. ■

Unilever İşçileri İşe İade Davasını Kazandı!

Dilovası Organize Sanayi Bölgesinde bulunan Unilever deposunda, Çıpa ve Şimşek adlı nakliye şirketlerinde çalışan ve sendikal örgütlenme sonucu işten atılan, ardından 26 Mayıs'ta fabrika önünde direniş geçiren işçilerin mücadeleleri sonuç verdi.

Türkiye Motorlu Taşıt İşçileri Sendikası (TÜMTİS) üye olup sendikalaştıkları için işten atılan 87 işçinin yargıya başvurmalarının ardından 19 kişilik ilk grup için işe iade kararı çıktı. Her iki işyerinde de işten çıkarılmalarının sendikal örgütlülüğünden dolayı olduğuna hükmedildi. Söz konusu kararın uygulanması, yani işçilere işbaşı yaptırılması durumunda, işyeri işçilere 4 aylık tazminat ödeyecek. İşçilerin geri alınmaması durumunda ise 4 aylık tazminatın yanı sıra, 12 aylık maaş tutarında sendikal tazminat ödeyecek. ■

Haliç Havzasında Direnen İşçilerin Öyküsü

Nejat Elibol'un **Direnen Haliç** adlı romanı, işçi sınıfı mücadelesinin yükselişte olduğu bir dönemde, bu yükselişten etkilenmiş işçilerin öyküsünü anlatıyor. 1975'te, Ali-beyköy'de, aralarında Sungurlar kazan fabrikasının da olduğu üç fabrikadaki direnişin öyküsü genç işçi kuşakları için deneyimlerle dolu... Romanda, işten atılma, iş bulamama korkusuyla yaşadığı koşullara ses çıkaramayan işçilerin yavaş yavaş iç sesleri duyulur. İşçilerin iç sesleri zamanla dillerine yansır ve sonra da bir fırtınaya dönüşür. İşçiler mücadeleye atılırlar, kendilerinden ve başkalarından beklemedikleri olağanüstü değişimler geçirirler.

Roman, örgütlenme mücadelesi verecek işçilerin neler yapması, nasıl davranması gerektiği ile ilgili derslerle dolu: Fabrikalarda kendi halinde olan, sıkı bağlar içinde olmayan işçiler bu halleriyle bile eninde sonunda koşullara karşı direnme zorunluluğuyla karşı karşıya gelirler. Ama sorun bu noktaya gelmek değil, bundan sonra sorunun çözülmesi yönünde bir ilerleme kaydetmektir. Bu da işçilerin sağlam bir örgütlülüğü olması durumunda gerçekleştirilebilir ama bunun temeli iyi inşa edilmelidir. İşçilerin sık sık görüşmesi, grev veya direnişlerden aylar hatta yıllar öncesinden kurulmuş olan dostlukları, dayanışmaları zorunludur.

Kitabın ilk bölümünde Döküm Fabrikasının işçilerinin, ilerleyen bölümlerde ise Küçük Kazan Fabrikası ve Büyük Kazan Fabrikasının (Sungurlar) direnişine tanık oluyoruz. Daha iyi bir toplu sözleşme yapmak, daha iyi haklar almak ve her türlü baskıyı dayatan, istemediğini işten atan patrona karşı durmak amacıyla örgütlenen ve bu koşullara karşı sesini çıkarmayan sarı sendikalarını değiştirmek isteyen işçiler, sonunda direnişe geçmek zorunda kalacaklardır.

Her üç fabrikanın direnişinde de, sendikal örgütlenme mücadelesinin ciddiyetle ele alınması gerektiğini, doğru mücadele yolları ve yöntemleri izlenmeden yenilgiye mahkûm olduğunu, sermaye sınıfının ciddi saldırılarının söz konusu olduğunu ve bu saldırılara karşı bir savaşa hazırlanır gibi planlı hazırlanmak gerektiğini görürüz. Bir savaşta nasıl ki, savaşı yöneten bir kurmay varsa burada da komite olması gerektiğini Küçük Kazan işçileri bilmiyor ve bu yüzden çok kısa süre içinde direniş zayıflıyor ve fabrikada işbaşı yapılıyor. Her üç direnişte de patronlar, direnişleri bitirmek için yalnızca polis ve jandarmayı işçilerin üzerine sürmekle ye-

tinmiyor, diğer fabrikalara yayılmasını engellemek için bazen işçilerin başına silahlı adamlar yerleştiriyor, bazen kiralık katillerle öncülerini öldürtmeyi planlıyor, bazen de gece bekleyen işçileri korkutmak için grev çadırını kurşunlatıyorlar. Tüm bunlar bize, düşmanı küçümsemenin mücadeleyi küçümsemek olduğunu, moralimizi bozmadan her türlü kirli tertibe karşı uyanık olmamız gerektiğini gösteriyor.

İki fabrikanın işçileri bu mücadele için birlikte hareket etmeye karar verdiklerinde örgütlenmenin en önemli kurallarından birini ihlal ediyor, ilk toplantıya çok iyi tanımadıkları, hatta hiç güvenilir olmayan, patron yalakası işçileri bile çağırıyorlar. Ancak en güvenilir olanlarla yola çıkmak gerektiği, ertesi gün Küçük Kazan Fabrikasından öncülerin işten atılmasıyla daha iyi kavranacaktır. Yine de, öncü işçiler sayesinde, işten atılmaları karşısında bir direniş başlatılır.

Ama direnişi başlatanlar direnişle ilgili hiçbir şey bilmiyorlar. Deneyimli olan Döküm Fabrikası işçilerinden, askerlerin zorlamasına rağmen fabrikayı terk etmemeleri ve patronun fabrikadan malzeme çıkarıp dışarıda işi devam ettirmesini engellemeleri gerektiğini öğreniyorlar. İşçilerin sık sık acil bir sorun olduğu için eve çağırılması gibi durumlara karşı önlem alınmasının şart olduğunu, zira bunun patron tarafından da tezgâhlanabileceğini görüyorlar. Sorumluluk verilmeyen işçilerin grev kırıcıların safına geçme tehlikesinin farkına varıyorlar.

Örgütsüz hiçbir hareketin başarıya ulaşamayacağını, dağınıklığın ancak komite aracılığı ile toparlanabileceğini öğreniyorlar. Hazırlıksız yola çıkıldığında, direnişe katılmayanlar ikna edilemiyor, başta heyecanla başlayanların heyecanı sönüyor, tek çıkar yol kaçmakta bulunuyor, başka işlerde çalışmaya başlanıyor. Bunun önüne geçmek ve direnişte birlik ve beraberliği mutlaka sağlamak gereklidir.

Her üç fabrikadaki direniş de işçilerin kendiliğinden hareketiyle bir anda gelişmiş mücadelelerdir. Bu yüzden çıkarılması gereken bir yığın dersle doludur roman. Kapitalist düzenin dayattığı çalışma ve yaşam koşulları, er ya da geç mücadeleye itiyor işçileri. Ama bu mücadelenin başarıya ulaşabilmesinin en önemli koşulunun işçilerin hazırlıklı, örgütlü ve kararlı duruşu olduğunu unutmamak gereklidir. Deneyimler gösteriyor ki, doğru dersi çıkaranlar mücadeleyi kazanırken, hazırlıksız yola çıkanlar yenilmektedirler. ■

Krizin Faturasını Patronlara Ödettirelim

■ Tuzluçayır'dan bir sağlık işçisi

Ankaralı ÜİD-DER'liler olarak, 2 Kasım günü, "Krizin Faturası Patronlara" başlığıyla düzenlediğimiz semineri, 7 Şubattan beri grevde olan TEGA işçilerinin ve 25 Eylülde Ankara Üniversitesi'nde boykot başlatan TADAL işçilerinin de katılımıyla gerçekleştirdik.

Etkinliğimiz sayesinde işçi kardeşlerimiz, bugün yaşanan krizin geçmişte yaşanan krizlerden çok daha büyük boyutları olduğunu ve kapitalistlerin akıl dışı sisteminin yol açtığı her krizin yeni savaşlara, işsizliğe, açlığa ve işçilerin ölümüne yol açtığını bir kez daha görmüş oldular. Etkinlik boyunca sınıf mücadelesi tarihinden de pek çok şey öğrenirken, işçi sınıfının şarkılarını, şiirlerini de hep bir ağızdan, tek bir yürek söyledik.

Etkinlikten sonra kurduğumuz "sınıf kürsüsü"nde de işçiler durumlarından ve mücadelelerinden bahsettiler. TEGA işçileri, greve başladıklarında bu kadar uzun süreceğini

düşünmediklerini söylediler. Bir grevin nasıl örgütlenmesi gerektiğini, yaşanan sıkıntılarda doğru tutumun ne olduğunu ancak grev süresince öğrendiklerini ifade ettiler. Her şeyden önemlisi ancak işçiler bir arada olursa güçlü olduklarının altını çizdiler.

TADAL işçileri ise boykotlarının öğrencilerin onlara destek vermesi ile güçlendiğini, taleplerinin karşılanma sözünü aldıktan sonra boykotu bitirme kararı aldıklarını, fakat onlara verilen sözün tutulmadığını söylediler. Patronlara güven olmayacağını, bu durumdan yılmayıp daha güçlü çıktıklarını belirttiler. TEGA ve TADAL işçileri ortak bir vurguda buluşuyorlardı; işçi dayanışmasının ve birliğinin önemi. Onlar yaşadıkları deneyimler ile bunun önemini kavradıklarını hissettiriyorlardı.

Bugün krizin faturası yine emekçilere çıkartılmak isteniyor. Patronlar bütün pişkinlikleriyle karşımıza geçip "zor durumdayız, bize destek verin, kemerlerinizi sıkın, gasp ettiğimiz haklarınıza sesinizi çıkarmayın, aç kalın" diyorlar. Oysa krizin sorumlusu biz değiliz. Sorumlusu patronlar sınıfı. O halde fatura doğru adresini bulmalı, krizin faturası patronlara kesmeliyiz. Ve bizler işçi sınıfına olan saldırıları ancak birlikte mücadele edersek yenebiliriz! ■

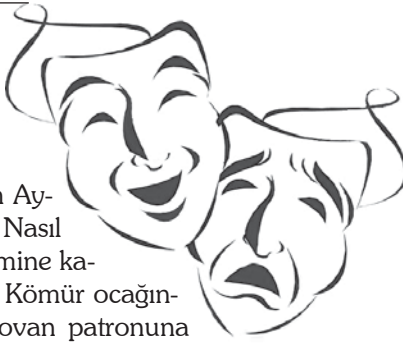
İşçi Tiyatrosu

■ Bostancı'dan bir işçi

Bu Pazar, ÜİD-DER İşçi Tiyatrosu'nun Aydınlı Temsilciliğinde oynadığı "İşçiler Nasıl Bir Oyun Oynamalı?" adlı tiyatro gösterimine katıldım. Oyun bir mahkemede geçiyordu. Kömür ocağında çalışan bir maden işçisi, kendisini kovan patronuna işe iade talebiyle dava açmıştı. Mahkemede bir yanda kömür ocağı sahibi, toprak ağası, imam ve onların avukatları diğer yanda da bir maden işçisi ve onun savunmasını yapacak olan sosyalist vardı. Mahkeme hiç de patronların hayal ettiği gibi olmadı. Hâkim, patronları, "servetinizi nasıl elde ettiniz?" gibi sorularla sıkıştırıyor, onlara sıkıntıdan terler döküyorlardı. Hatta toprak ağası dayanamayıp; "hâkim bey burası nasıl bir mahkeme, bizim alışık olduğumuz bir mahkeme değil, şaşırıyorum, sanki sosyalist bir toplumda yargılandığımı hissediyorum" diyor. Hâkim mahkemenin tarafsız bir mahkeme olduğunu söylerken diğer yandan da işçilerin her şeyi yarattıkları halde neden hiçbir şeye sahip olamamalarını anlamaya çalışıyordu. Mahkeme, hâkimin davayı devrim mahkemesine taşımasıyla sonuçlanıyordu.

Tiyatro aslında biz işçilerin kapitalistler tarafından nasıl sömürüldüğümüzü çok güzel anlatıyordu. Mahkemenin bir bölümünde hâkim, patrona; "Hasan usta 40 yıl kömür ocağında çalışmış ama hiçbir şeyi yok, senin nasıl bu kadar çok servetin, yatın, katın oluyor" diye soruyordu. Bu soru patronlarla işçiler arasındaki ayrımı gösteriyordu. Bizler gece gündüz fabrikalarda çalıştığımız halde yine açlıkla, yoksullukla ve sefaletle karşı karşıya kalıyoruz. Fakat patronlar sınıfı tam tersine bizim üzerimizden kazandıkları kârlarla servetlerine servet katıyor ve bizi sömürdükleri sürece de bu kâr, servet artıyordu.

Evet, oyundaki mahkeme patronların hiç de alışık olduğu bir mahkeme değildi. Onların mahkemeleri, kendi çıkarlarını korumaları için var ve sömürü düzeni yıkılmadığı sürece de onları korumaya devam edecek. Sömürüyü, açlığı, yoksulluğu, sefaleti, baskıları ancak biz işçiler sınıf mücadelesini yükselttiğimizde ortadan kaldırabiliriz. ■

Bir Avuç Cennet

■ Gebze'den bir metal işçisi

ÜİD-DER Gebze temsilciliğinde *Bir Avuç Cennet* filmi izledik. Film, biz işçi ailelerinin yabancı olmadığı konut sorununu, işsizliği ve yaşam koşullarımızı konu alıyor.

Bir işçi ailesinin yaşadığı geçim zorluklarını anlatan bu filmi izlerken birçok sahnesi beni çocukluğuma sürükledi. Ailelerimiz geçim derdi nedeniyle köylerinden göç etmek zorunda kaldılar. Hangi birimiz bu zorlukları yaşamadık ki. Çocukluğumuzda bisiklet arzusu hangimizin rüyalarına girmedi ki? Büyük şehirlere, büyük hayallerle gelen işçi aileleri, birçok sorunla karşılaştılar. Bu sorunların içinde birçok aile boğulup gitti. Birçoğu da sefalet içinde yaşayarak umudunu yitirmede ve direndi.

Yaşadığımız sistem altında bu tür sorunlar hep karşımıza çıkacak. Bu kapitalist sistemin doğasında var olan bir şeydir. Biz işçiler, yaşadığımız bu sorunları kapitalist sistemin çözmesini bekleyemeyiz. Çünkü sorunlarımızın kaynağı kapitalist sistemin ta kendisidir. Bu sistem ürettiği kan emicilerle biz işçilerin kanlarını son damlasına kadar emerek, bizi ölüm mahkûm ediyor. Bataklığı kurutup, kan emicileri yok edip, bir avuç cenneti, koca bir cennet yapmak biz işçilerin elinde. Çünkü her şeyi yaratan biz işçileriz. Ben artık bisiklet istemiyorum, dünyayı istiyorum ve bu bir hayal değil gerçeğin ta kendisi olacak. ■

Kent Gıda İşçileri İşe İade Davasını Kazandı

■ Kent Gıda'dan bir işçi

16 Haziranda 22 işçi arkadaşımız fabrikada “huzursuzluk yaratmak”, “işçileri kıskırtmak” gibi gerekçelerle işten atılmıştı. Ancak patron sahte belgeler düzenleyerek, çıkışları istifa olarak göstermişti. Bunu yapmasının amacı, sonra atılan 34 işçi arkadaşlarımızda olduğu gibi işe iade davasının önüne geçmekti. Patron bununla da yetinmedi, dava açmamaları için işçilere on aylık işsizlik paralarını da peşin ödedi. Fakat sekiz arkadaşımız bu işin peşini yine de bırakmadı ve dava açtı.

Davalardan ilki işçi arkadaşlarımızın lehine sonuçlandı. Patron, arkadaşlarımıza, dört ay çalışmadıkları süre için, dört ay da işe alınmadıkları takdirde ücret ödemek zorunda. Dört arkadaşımızın davası ise hâlâ devam ediyor.

Açılan işe iade davasıyla birlikte çıkarma işlemi yapılan usulsüzlük de ortaya çıkmış oldu. Bunun üzerine Kent Gıda patronlarına, usulsüz çıkarmadan dolayı 650 milyar

ceza kesildi. Kent Gıda patronu artık, hem bu tür davalarla uğraşmak istemiyor hem de ücretlerimizi asgari ücret düzeyine indirmek istiyor. Bunun için patron “hem hesaplı, hem de avantajlı” bir yol buldu. Tüm işçilere bütün haklarıyla birlikte çıkışlarını verip, çalışmaya devam etmek isteyen işçileri asgari ücretle işe geri almak. Böylelikle işçiler kendi istekleriyle işten çıkarak, içeride ve dışarıda patron için “tehlile” oluşturmayacaklar! Patronun beklentisi bu.

Her sektörde olduğu gibi Kent Gıda'da da birlik olmadığımız müddetçe bu saldırıları püskürtemeyiz. Bir araya gelmeli, sendikamızı haklarımız için mücadeleye zorlamalı, patronun karşısına dikilmeliyiz.

Birçok işçi arkadaşımız iş mahkemelerinin davaları uzatmasından kaynaklı olarak avukat ve mahkemelerle uğraşamayacağını düşünerek dava açmak istemiyor. Biz işçiler mücadeleyi üretim alanlarında da üretimin dışına atıldığımızda da devam ettirmeliyiz. Tüm bunları sağlayacak olursa bizlerin örgütlülüğüdür. ■

Akademi Matbaasında “İşçi Dayanışması”

■ Kartal'dan bir matbaa işçisi

Ben Akademi Matbaada çalışan bir işçiyim. Geçenlerde akşam paydosunda servisleri beklerken ellerinde “İşçi Dayanışması” bülteni olan işçi arkadaşlar yanıma geldiler. Bizlere ellerindeki bülteni tanıtarak almamızı, okumamızı tavsiye ettiler. Ben de bir tane aldım, bülte de çeşitli sektörlerdeki fabrikalardan haberler vardı. Özellikle bir tanesi dikkatimi çekti. Devlet Malzeme Ofisi matbaasında çalışan bir işçi, fabrikasındaki sorunları anlatmış. Oysa devlet sektöründeki işçilerin iyi şartlarda çalıştığını zannederiz. Orada da bizim yaşadığımız sorunla-

rın hemen hemen aynısı yaşanıyor. Hasta oldun mu vizite kâğıdı alman zormuş, aynen bizdeki gibi. Doktorun verdiği iş göremez raporun yedi günü geçti mi ihtar yiyormuşsun. Bir de iş hakkın tazminatsız feshedilebiliyormuş.

Bizde de durum farklı değil, her an işten çıkartılabiliyoruz. Devlet Malzeme Ofisi matbaasından emekli olmuş bir işçi abimle geçenlerde sohbet ederken, “Biz ‘80 öncesinde orada işçiler olarak örgütlüydük ve birbirimize güvenirdik. Birlikte hareket ederdik, fabrikada işçilerin dediği olurdu, yani vizite kâğıdı ya da rapor almak ne ki! Çalışma koşullarından maaş zammına kadar her şeyde söz sahibiydik” diyordu. Ben bu bülteni hazırlayanlara teşekkür ediyorum. Bu bülten sayesinde biz işçiler daha iyi anlıyoruz ki, haklarımızı almak ve olanı da korumak için, birlik olup, birbirimize güvenip mücadele etmeliyiz. Aynen eskiden mücadele veren işçiler gibi. ■

Brillant'ta Saldırılar Dinmiyor

■ Brilliant'tan bir işçi

Dünyada yaşanan ekonomik kriz Türkiye'yi de etkilemeye başladı. Türkiye'nin sayılı firmalarından Brilliant tül perde yakın bir döneme kadar dünyanın hemen her ülkesine üretim yapıyor, ülkelerin sayısı arttıkça işçilerin sırtındaki kırbaç da daha fazla şaklıyordu. Şu günlerde ise yabancı ülkelerin büyük bir çoğunluğu kriz sebebiyle Brilliant'a verdikleri siparişleri durdurdu.

Biz Brilliant işçileri, daha düne kadar gece gündüz demeden, en aşağılayıcı koşullarda, bazen 12 bazen 16 saat, hatta Pazarları çalışıyorduk. Bizim sırtımızdan dev gibi yükselen Brilliant, bizleri en aşağılayıcı koşullara mahkûm ediyordu. İşçilerin sırtından devasa büyüyen Brilliant, bugün işler yavaşlayınca, işçileri ücretsiz izine çıkararak işçilerin sırtına bir yük daha bindirmektedir. Patron, kâr üstene kâr yaparken işçilere zırnık koklatmazken, sıra zarara geldiğinde hemen işçileri de zararına ortak etmektedir.

Ücretlerin gününde ödenmesini isteyerek sesini yükselten 150 işçinin işine son verildiği gibi, aynı işçilerin kıdem tazminatlarının ve maaşlarının da ödenmeyeceği belirtilmiş, isteyen istediği yere dava edebilir diyerek bir de rest çekilmiştir. İçerde ise değişen fazla bir şey yok, asgari ücrette çalışan işçiler, zaten düzensiz ücret alırken kriz dalgasıyla birlikte bir aylık ücret içerde kalarak 2 ayda bir ödeme yapılmaktadır.

Ücretlerin iki ayda bir ödenmesi, esnek çalışma, ücretsiz izinler gibi sorunlarla birlikte kriz işçilerin de gündemine girmiştir. Brilliant neredeyse işçilerin bütün sosyal haklarını tırpanlamış, onlara kölece çalışmaktan başka bir şey bırakmamıştır. İşsizlik korkusuyla Brilliant'ta tutunmaya çalışan işçiler ise birlik olamadıkları için saldırı her gün hız kazanmakta ve büyük ihtimal önümüzdeki süreçte toplu çıkışlar gözükmektedir.

Brillant işçileri ve tüm diğer işçiler, ancak birlik olup ortak mücadele edebildikleri zaman hem sosyal haklarını korur, hem kaybedilmiş haklarını alır, hem de krizin faturasını patronların sırtına yıkabilir. Aksi takdirde daha çok yük vururlar sırtımıza. ■

Ülker'de Çalışan İşçi Kardeşlerime

■ Gebze'den bir işçi

Merhaba, ÜLKER'de çalışan işçi kardeşlerim. Ben sizin çalıştığınız fabrikaya yakın oturan bir işçiyim. Bazen ürettiğiniz ürünlerin kokusu oturduğumuz bölgeyi sarmakta. Bu kimi zaman hoş bir koku olarak yansısı da çoğu zaman ağır ve dayanılmaz bir biçimde hissediliyor. Sonra sizi düşünmeden de edemiyorum. Çünkü ben fabrikadan uzakta olmama rağmen rahatsız oluyorken, siz bilfiil orada çalışıyorsunuz. Çalışırken bundan etkilenmemek imkânsız olsa gerek. Bununla ilgili meslek hastalıklarına yakalanan işçi kardeşlerimin de olduğunu düşünüyorum. Sizin için zor olsa gerek. Lastik sektöründen emekli olmuş bir işçi emeklisi tanıyorum. Koku duyusunu yitirmiş. Yediği yemeğin ya da bir çiçeğin kokusunu bile hissedemez olmuş. Aklıma bu gelince patronlara bir küfür daha sallıyorum. Ama biliyorum ki biz işçiler, öfkelerini mücadelelerine yansıtmalıdırlar.

Sizler hiç İŞÇİ DAYANIŞMASI bültenini okudunuz mu? Gebze'de temsilciliği bulunan Uluslararası İşçi Dayanışması Derneğinin, işçiler arası dayanışmanın örülmesi için her ay çıkardığı bir bülten bu. Bültende, birçok fabrikadan işçi arkadaşımızın, yaşadıkları sorunlar üzerine yazdıkları yazılar bulunmakta. Sizinle ilgili bir habere ise henüz rastlamadım. Oysaki sorunlarınızın kokusu dışarıdan bile hissediliyor!

Hangi fabrikada çalışırsak çalışalım sorunlarımız ortak. Hepimiz sömürülüyoruz. Bizlerin yaşamı cehenneme döndükçe patronların yaşamı daha da güzelleşiyor. Bu dünyayı yaratan işçiler olarak, tüm nimetlerden bizlerin yararlanabilmesi gerekiyor. Ortak olan sorunlarımız için güçlerimizi birleştirmeli ve işçi dayanışmasını güçlendirmeliyiz. Başka çaremiz yok. Unutmayalım ki; ya örgütlüüz ve her şeyiz ya da örgütsüz ve hiçbir şey! ■

Patronun Kriz Oyunları

■ Aydınli'dan bir grup deri işçisi

Kapitalist sistemin içine girdiği kriz her sektörde işsizliği artırmaya devam ediyor. Bundan deri sektörü de nasibini aldı. İşten çıkarmalar ve fabrikaların kapatılması giderek yaygınlaşıyor. Çorlu Deri Sanayiinde 60 fabrika kapatıldı ve dolayısıyla işsizlik biz deri işçilerinin kapılarına dayandı.

Bizim çalıştığımız fabrikada birkaç hafta önce 17 işçi işe alınmıştı. Fakat alınan işçilerden 12'sini krizden dola-

yı çıkaracaklarını açıkladılar. Bu arkadaşların "deneme süresi" adı altında alınmış olunması patronun elini kolaylaştırdı. Patron zaten "deneme süresi"ni tamamlamış arkadaşlarımızın sigorta evraklarını bekletiyordu. Böylece onları hiçbir sorunla karşılaşmadan bir paçavra gibi kapının önüne koyuverecek ve hem onları hem de prim günü dolmuş, emeklilik yaşını bekleyen işçileri işten çıkartacak.

Patronlar kendi yarattıkları krizden, biz işçilerin gırtlığına basarak çıkmaya çalışıyorlar. Bizler tüm bunlara karşı örgütlenip mücadele etmeli ve faturayı patronlar sınıfına kesmeliyiz. ■

Taşeronlukta Yeni Dönem

■ Tuzla'dan bir tersane işçisi

İşçi sınıfına dönük saldırılar hem yasal yollarla hem de yasadışı yollarla artarak devam ediyor. Bu saldırılardan biri de taşeronluk sistemi. Bu uygulama yüzünden koşullar gün geçtikçe daha da kötüleşiyor. Artık işler öyle bir noktaya geldi ki, kimin işini yaptığımızı bile bilmiyoruz. Örneğin tersanedeki taşeron firmalardan biri olan Aktaşan Gemicilik, asıl firma olan Tuzla Gemi'den işi alıyor ve aynı tersanedeki bir başka taşeron firma olan Başkent Gemicilik'e 70 YTL'ye veriyor. Başkent Gemicilik ise aldığı işi, 38 YTL'ye kendi işçilerine yapıyor. Hatta vergi iadesi de dahil. Firmalarını değiştirmek isteyenlere de kapı gösteriliyor. Zaten taşeron şirketler de kendi aralarında anlaşmalı iş yapıyor, bir firmadan diğerine geçmek o kadar kolay değil. Aynı zamanda işçiler üzerindeki kısıtlamalar da artmış durumda.

Yine aynı tersaneden bir örnek daha vermek istiyorum. Soyunma odasının kapısına namaz kılma vaatlerini belirten bir çizelge asılmış. Çizelgede şunlar yazıyor: "Öğlen namazı öğlen yemeğinde, ikinci na-

mazı 10 dakika, akşam namazı akşam evinde." Bu arada geçtiğimiz Ramazanda ise mesai olduğunda iftar saatinin yerine 1 saat fazla çalıştırılıyorduk.

Bütün bunlar gerek bizim sektörümüzde gerekse diğer sektörlerde patronların bizim üzerimizden daha fazla kâr elde etmek için çevirdiği dolapların çok küçük birkaç örneğinden ibarettir. Bizler sadece bu ve benzeri hesapları engelleyebilmek için bile örgütlenip mücadele etmek zorundayız. ■

Yalanların Binbir Türüsü

■ Aydınli'dan bir metal işçisi

Kapitalist sistemin krizi tüm dünyayı hızla sararken Başbakan Tayyip Erdoğan "yaşanan kriz Türkiye'yi etkilemeyecek" diye kitleleri kandırmaya çalışıyor. Ama bizim bu yalanlara karnımız tok. Çünkü daha ben bu konuşmaları dinlerken çalıştığım fabrikada 13 işçi arkadaşımızın işine son verildi. Gözümüzün içine bakarak yalan söylemeye devam edenler, bu krizin faturasını çoktan işçi ve emekçi sınıflara kesmiş durumdadır.

Bir ay içerisinde toplam olarak 40 işçi arkadaşımızın işine son verildi. İşten atılmaların devam edeceğini söyleyen işveren ve temsilcileri, siparişlerin azaldığından ve biz işçileri "koşullara alıştırmaya" çalıştıklarından bahsediyorlar. Aslında bize "işinize çok iyi sarılın ve hiçbir şeye sesinizi çıkarmadan verilen işleri ve hatta daha fazlasını yapmaya bakın" diyorlar. Onlar bize bunları söyleyedursun, kısa bir süre sonra biz başımıza ne geleceğini çok iyi biliyoruz. Yakın zamanda "biz elimizden geleni yaptık ama bizim yapabileceğimiz de bu kadar" deyip bizleri de kapının önüne koyacaklar.

İşçi sınıfının gücü birliğinden ve örgütlü mücadelesinden gelir. Onların bütün saldırılarına karşı mücadele etmeli ve ellerimiz tüm sınıf kardeşlerimizle kenetlenmiş olarak buna karşı durmalıyız. Örgütlü mücadele ederek neler yapabileceğimizi göstermeliyiz. Onlar bu dünyayı cehenneme çevirmeden biz işçiler örgütlü mücadelemizle güzel ve yaşanabilir bir dünya için adım atmalıyız. ■

İşten Atılmalar Çoğalıyor

■ Gebze'den bir metal işçisi

Sermaye düzeni derin bir krizin içine girdi. Amerika'da başlayan ekonomik kriz tüm dünyayı kasıp kavuruyor. Dünyanın dev tekelleri, her gün yüzlerce işçi ve emekçiye sokağa atıp, işsizlik ve açlığa mahkûm bırakıyor. Bugün kapitalist bir dünyada yaşıyoruz. Yani birbirine bağlı bir mekanizma işliyor. Bu nedenle dünyanın bir yerinde başlayan kriz sadece oradaki insanların sorunu olmaktan çıkıyor.

Bugün Türkiye'de de birçok sektörde işçiler sokağa atılıyor. Uluslararası bir dev olan Ford'un Türkiye'deki fabrikasından da işten çıkartılmalar başladı. İzmit'teki ana fabrikaya, bölgedeki birçok fabrika parça üretmekte. Yani, bu işten atılmalar sadece Ford işçisinin sorunu değil. Çünkü Ford'da üretim alt taşeron firmalar aracılığıyla yapılıyor. Ford'da başlayan işten atılmalar onun yedek sanayisinde çalışan tüm işçileri etkiliyor.

Yakın bir zamanda Ford'da, Autoliv Cankor'da, Kent Gıda'da işten atılmalar yaşandı. Ekonomik kriz gün geçtikçe yakıcı bir şekilde hissediliyor. Bizlerin hayatında tüm bunlar neden yaşanıyor peki? Çünkü işçi sınıfı örgütsüz bir durumda, bu yüzden krizin faturası biz işçi-emekçilerin omuzlarına yükleniyor. Oysa krizi yaratan biz değilken faturasını neden biz ödeyelim? İşçi sınıfı uluslararası bir düzeyde örgütlenip mücadele etmedikçe, krizin faturası hep biz işçilere yüklenecek. Krizin faturasını sermaye düzenine yüklemenin zamanı gelmedi mi? ■

İşçi Dayanışması'yla GAMAK İşçileri deTaniştı

■ Pendik'ten bir işçi

Biz UID-DER'li işçiler, derneğimizin İşçi Dayanışması bültenini fabrikalarda dağıtmaya devam ediyoruz. Dağıtım yaptığımız fabrikalardan biri de Dudullu Organize Sanayi Bölgesinde bulunan ve elektrik motorları üreten GAMAK fabrikası. Sınıfının mücadele tarihini bilen işçiler için GAMAK hiç de yabancı bir isim değil aslında. 1969 yılında sendikalarını değiştirdikleri için işten atılan GAMAK işçilerinin direnişini duymuştuk, 15-16 Haziran 1970 büyük işçi direnişinde yine GAMAK ismi unutulmaz biz iz bırakmıştı.

Bültenimizi verirken derneğimizi anlattığımız GAMAK'lı işçi kardeşlerimizden onların koşulları üzerine de çok şey öğrendik ve 1980 öncesinde mücadeleciler işçilerin çalıştığı GAMAK'ta bugün iş koşulları ve işçilerin sosyal haklarının ne durumda olduğunu sorduk. Aldığımız cevap, bugün farklı sektörlerde çalışan milyonlarca işçi kardeşimizin içinde bulunduğu durumdan farklı değil. Ücretleri oldukça dü-

şük, günde 12-13 saat çalışmak zorunda kalıyorlar. Düşük ücretler yüzünden, geçinebilmek için fazla mesailere kalıyorlar. GAMAK'ta Hak-İş'e bağlı Çelik-İş sendikası örgütlü. İşçiler arasında güven ve işbirliğini sağlayacak bir örgütlülüğün olmamasına bağlı olarak sendika yöneticileri de işçiler için çalışmak yerine patronun isteklerini yerine getiriyorlar. Örneğin son temsilci seçimlerinde işçilerin seçtiği değil, patron ve sendikanın birlikte karar kıldığı kişi temsilci olarak atanmış. Şu anda devam eden toplu sözleşme görüşmelerine ilişkin işçilerin bilgilendirilmesi gerekirken, bu yapılmıyor. Ama sendikalarımızı boş bırakıp, denetlemediğimiz sürece hangi işyerinde olursak olalım, en iyi yöneticileri de seçmiş olsak başımıza gelecek olan budur.

İşçilerden kopuk sendika yöneticileri ile patron ne kadar saklarsa saklasınlar 47 yıllık GAMAK'ın tarihinde önemli işçi direnişleri var. Sorunlarımızın olduğu her yerde "hak verilmez, alınır" ilkesiyle hareket etmemiz, bizden önceki mücadeleciler, militan işçi kardeşlerimizin bize bıraktığı tarihe sahip çıkmamız gerekir. GAMAK işçileri eğer gerçekten çalışma koşullarını iyileştirmek istiyorlarsa mutlaka kendi tarihlerini öğrenmeli ve bu tarihe sahip çıkmalıdırlar. ■

Ders Ücretli Öğretmenler: Eğitimin Mevsimlik İşçileri

■ Kadıköy'den bir eğitim işçisi

Son yıllarda yaşadığımız topraklarda, işçi ve emekçiler üzerinde yoğun bir baskı oluşturan neo-liberal saldırılarla beraber "kadrolu" öğretmenlik yapmak da tam bir hayal oldu. 200 binden fazla eğitim fakültesi çıkışlı atanmayı bekleyen işsiz öğretmen var. Ve bunlardan sadece 80 binine ihtiyacı olduğunu söylüyor Milli Eğitim Bakanlığı. Ancak, yapılan son atamalarda, sadece 30 bin öğretmeni görevlendirmiş durumda. "Resmi rakamlar" bile eğitim siteminin çarpıklığının bir göstergesi niteliğinde. Sağlık gibi eğitimi de özelleştirme yoluna giden burjuvazi, bu açığı "mevsimlik işçilerle" kapatmaya çalışıyor. Yani ek ders ücreti karşılığı öğretmenlik yapan binlerce ücretli köle, girdikleri ders başına para alıyorlar. Bir ders ücreti ise sadece 5 lira! Bununla birlikte sigorta primleri sadece derse girdikleri günler için yatırılıyor. Böylece ayda sadece 12 ilâ 18 gün sigorta primleri yatırılmış oluyor. Yazın çalışmadıkları ve sigortaları yatmadığı için bir nevi mevsimlik işçiler! Dahası, her gün okula gittiklerinde yerlerine kadrolu başka bir öğretmenin gel-

mesi korkusuyla selamlıyorlar öğrencileri. Sendikalaşma hakları da yok. Patronları konumundaki okul müdürleri anında işlerine son verebiliyor.

Yaratılan bu statüsel farklılıklar örgütlü mücadelenin önüne de engeller koymakta. Oysa yaptığımız iş aynı: sınıfa girip ders anlatmak! Çok açık ki, bir kadrolu maaşıyla, 3 mevsimlik öğretmen çalıştırmak "eğitim bütçesine" oldukça katkı sağlıyor! Dünyanın dört bir yanında, her sektörde çalışan işçi ve emekçilerin yaşadığı bunun gibi ortak sorunların olduğu bu sistem içerisinde, kurtuluş yolu işçi sınıfının örgütlülüğünden gelecek güçtür. ■

Sahibi ve yazı işleri müdürü: UID-DER adına Bayram Yılmaz • **yönetim yeri:** Prof. Ali Nihat Tarlan Cad. Eryılmazlar Sok. No:2/22 İçerenköy-İstanbul
Esenler temsilciliği: Turgut Reis Mah. Karaosmanoğlu No:26 Esenler • **Gazi temsilciliği:** 75. Yıl Mah. 1339. Sok. Ürek Apt. No:53 Gaziosmanpaşa
Gezbe temsilciliği: Hacıhalil Mah. İsmetpaşa Cad. Hüseyin Demir İşmerkezi K.6 D.154 Gezbe • **Tuzla temsilciliği:** Tepe Durağı, Osmangazi İ.Ö.O. Karşısı Aydınlı
tel: (0 216) 572 41 52 • **www.uidder.org** • **e-mail:** iletisim_uid@uidder.org
Baskı: Berdan Matbaası Davutpaşa Cad. Güven San. Sit. C Blok 215 Topkapı-İstanbul tel: (0 212) 613 12 11 • **Fiyatı:** 0,50 YTL

Dünyayı Sarsan On Gün!

Kapitalizm emekçi kitleler için kriz, savaş, işsizlik, açlık, yoksulluk, bitmeyen hastalıklar ve sefaletten başka bir şey üretmiyor. Oysa dünya işçi sınıfı istese, kapitalist sömürü düzeni bir gün bile ayakta kalamaz. İşçiler sömürünün, krizlerin, savaşların, işsizliğin, açlığın ve yoksulluğun, ulusal ve dinsel ayrımcılığın olmadığı bir dünya kurabilirler. Bu mümkündür!

Bundan tam 91 yıl evvel Rusya'da işçiler ve yoksul köylüler, böyle bir düzen kurmak için ayağa kalkmışlardı. İşçiler Çarlığı yerle bir ettiler ve kapitalist sömürü düzenine son verdiler. İktidarı ele geçiren işçi sınıfı, Rusya'yı emperyalist savaştan çıkardı. İşçiler işyerlerinden ve fabrikalardan başlayarak tüm devlet yönetimini ellerine aldılar ve toprağı zenginlerden alarak yoksul köylülere dağıttılar. 1917 Ekiminde gerçekleştirilen bu devrim tüm dünyada büyük yankılar uyandırmış, Anadolu'dan Avrupa'ya, Asya'nın uzak köşelerinden Amerika'ya kadar işçileri ve yoksul köylüleri heyecana boğmuştu. Dünyanın birçok köşesinde devrimci rüzgârlar esmeye başlamıştı. Peki, Rus işçi kardeşlerimiz bu mücadeleyi nasıl başarmışlardı?

Asya'dan Afrika'ya kadar birçok yeri sömürgeleştiren emperyalist devletler, 1900'lerin başından itibaren muazzam ölçülerde silahlandılar ve dünyayı yeniden paylaşmak üzere savaşa giriştiler. 1914'te başlayan I. Dünya Savaşına Rusya da, yeni topraklar elde etmek için katılmıştı. İşçiler ve köylüler Rus egemenlerin çıkarları için milyonlar halinde savaş cephelerine sürüldüler. Bu savaşta 5 milyon Rus askeri öldü, işçiler ve köylüler açlığa ve sefalete sürüklendiler. Ama bu emperyalist savaşa bir parti karşı çıkmıştı; o parti Bolşevik Parti adını taşıyordu ve işçilerin ve yoksul köylülerin çıkarlarını savunuyordu. Bolşevikler, "bu savaş işçilerin savaşı değil, egemenlerin çıkar savaşıdır, işçiler bu savaşa katılmayı reddetmelidir" diyorlardı.

1917'ye geldiğinde savaş, emekçiler için tüm dünyada giderek dayanılmaz bir hal almıştı. Almanya'da savaş karşıtı gösteriler başlamıştı. Rusya'da ise halk patlama noktasına gelmişti. İlk kıvılcım *Dünya Emekçi Kadınlar Günü*'nde çakıldı. Kadın işçiler o gün iş bırakıp yürüyüşler

düzenlediler. Yürüyüşlerde ilk atılan sloganlar şunlardı: "Ekmek istiyoruz!", "Çocuklarımız aç!". Gösteriler durmadı ve ikinci gün metal ve tekstil fabrikalarında çalışan erkek işçiler de kadın işçilere katıldılar. On binlerce insan "kahrolsun savaş!" diye haykırıyor ve Çarlık düzeninin yıkılmasını istiyordu. Çok geçmeden yüz binlerce işçinin yükselttiği bu grev dalgası tüm Rusya'yı sardı. Onlara askerler ve köylüler de katıldılar. Çok değil, sadece dört gün gibi kısa bir zamanda, işçilere, köylülere ve ezilen halklara zulüm eden Çarlık düzeni yıkıldı.

İşçi-emekçi kitlelerin hızlı dönüşümü bir fırtına gibi yol alıyordu. İşçiler her alanda ve her düzeyde örgütleniyorlardı. İşçiler işyerlerinde işyeri komiteleri, bölgeler ve kent düzeyinde ise sovyetlerde yani işçi meclislerinde örgütlenmişlerdi. Mahallelerde, cephelerde ve köylerde komiteler kuruyor ve emekçi halk, kaderini eline almak için örgütleniyordu. O güne kadar politikadan, sanat ve edebiyattan, bilim ve felsefeden uzak tutulan işçi-emekçi kitleler, açlığa susamış gibi, ne buluyorsa okuyor ve tartışıyorlardı. Çok geçmeden, işçi, köylü ve asker sovyetlerinde örgütlenen emekçiler Bolşevikler önderliğinde ayaklanarak, 25 Ekim 1917'de (miladi takvime göre 7 Kasım) iktidarı tümüyle ele geçirdiler. Rus egemenler ve Avrupalı emperyalistler işçi ve köylüleri aşağılıyor ve iktidarı üç gün dahi ellerinde tutamayacaklarını söylüyorlardı. İşçi iktidarının yerleştiği on gün boyunca tüm dünyada fırtınalar esti, kapitalizm ağır bir darbe yedi ve Rus işçi sınıfı ve onu destekleyen yoksul köylüler iktidarı ellerinde tutmayı başardılar.

İşçi iktidarının ilk işi, Rusya'yı emperyalist savaştan çekmek, ezilen halklara özgürlüklerini tanımak, toprağı köylülere, fabrikaları da işçi sovyetlerinin kontrolüne vermek oldu. Devrimci işçiler dünyadaki kardeşlerine haykırıyorlardı: "Üreten bizsek yöneten de biz olmalıyız! Rusya işçi sınıfı, kapitalizmin, insanlığın alın yazısı olmadığını kanıtlamıştır. Onların deneyimi bugün de doğru yolu gösteriyor! Yapmamız gereken, işsizlik, açlık, yoksulluk ve savaşların olmadığı barış ve mutluluk dolu bir dünya kurmak için kapitalizm belâsına son vermektir! ■"